Ar pascha wihsuschehliga augstâ Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 35 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ 60 „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 25 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 85 „

Maksa bez peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

30. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenahm no plkst. 10 sahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rindu eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates bilschu- un grahmatu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

№ 12. Sestdeen, 23. martâ. 1885.

Mahjas Weesî ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, pee Petera basnizas.** Bez tam „Mahjas Weesî" war wehl pastellet bez daudz peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: **Jehsîs:** Grahwel un Peterson k. bodês; **Walmeerâ:** E. G. Trey k. bodê; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin k. bodês; **Rujenê:** J. Alksne k. grahm.-bodê; **Limbaschôs:** D. Uhder k. bodê; **Jelgawâ:** H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; **Bauskâ:** J. Beckmann k. grahm.-bodê; **Kuldigâ:** Besthorn k. grahm.-bodê; **Wentspilî:** M. Ries k. grahm.-bodê; **Leepajâ:** Ukstin k. grahm.-bodê; **Jaunjelgawâ:** A. Schwabe k. grahm.-bodê; **Tukumâ:** Baumann k. grahm.-bodê; **Talsôs:** H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontschewski k. grahmatu-bodê; **Kandawâ:** Jaegermann kga weesnizâ; **Sabilê:** Ginter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesî" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skreihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Akzises eenehmumi Widsemê 1884. g.

Jz mums peesuhtita pahrskata redsams, ka akzise 1884. gadâ Widsemê eenehma no

	1884. g. rbl.	kap.	1883. g. rbl.	kap.
spirta bedsinataw.	1,892,940	68	1,795,725	87
leelnoguldítawahm	832,042	36	722,978	86
schnabju fabr. p. bandr.	79,502	25	78,434	75
alus bruhwetawahm	620,970	10	652,638	05
tabaka fabr. p. bandr.	599,263	68	568,498	43
dsehreenu pat. nodokl.	306,630	—	271,420	50
tabaka pat. nodokl.	41,445	—	47,065	50
strahpes naudahm	2,195	84	3,176	71
kopâ	4,374,959	91	4,139,938	67

1884. gadâ akzises eenehmums ir augstakais, kahds Widsemê tos 22 gadôs bijis, kamehr tagadejâ akzises kahrtiba eewesta, un pahrsweer pagahjuschâ gada eenehmumu, kas lihds tam bija wisaugstakais, ar 235,021 rbl. 24 kap.

Wisleelakee akzises nodokli atkal maksati II. akzises eezirknî, protî Rigâ un Rigas aprinkî, pee kam peedalijahs schahdas Rigas firmas:

par spirtu un brandwihnu:

A. Wolffschmidt	ar 905,676	rbl. 08	kap.
G. A. Bertels	„ 317,600	„ —	„
kopâ	1,223,276	rbl. 08	kap.

par schnabju fabrikateem:

A. Wolffschmidt	ar 20,235	rbl. —	kap.
H. P. Schwabe	„ 6,357	„ 50	„
G. A. Bertels	„ 6,125	„ —	„
Polenz un Beymann	„ 4,013	„ —	„
K. Balk	„ 3,934	„ 50	„
Jaeger un beedr.	„ 3,338	„ 75	„
C. Gallert	„ 3,327	„ 50	„
E. R. Dreyer	„ 3,323	„ 75	„
J. Krause	„ 3,002	„ 50	„
kopâ	53,657	rbl. 50	kap.

par alu un medus alu:

C. von Stritzky	40,796	rbl. —	kap.
Waldschlößchen	40,035	„ —	„
G. Kuntzendorff	37,009	„ —	„
K. Kymmel	31,473	rbl. 40	kap.
Bertels un Pychlau	22,233	„ 20	„
Ilgezeem	20,342	„ 80	„
Mende	19,356	„ 80	„
Claßen un Co.	17,102	„ 20	„
Grünupp	11,567	„ 20	„
Puls	9,390	„ 60	„
Stößinger	8,191	„ 80	„
Blankenburg	6,924	„ 50	„
C. Lovis	6,864	„ —	„
Josephy	6,627	„ 20	„
F. A. Müller (Krisch)	6,438	„ —	„
Bawaria (Schindler)	5,040	„ —	„
J. Müller	1,223	„ 80	„
Dostalik (Lehnert)	1,199	„ —	„
Oppermann	182	„ —	„
Neudahl	38	„ —	„
kopâ	292,034	rbl. 50	kap.

par tabaku fabrikateem:

Kuchczinsky un Co.	181,281	rbl. —	kap.
Mündel un Co.	73,941	„ —	„
Leo Wissor	65,038	„ 95	„
Brahli Popow	57,940	„ —	„
Ch. Löwenberg	32,298	„ —	„
Brahli Annisimow	25,702	„ —	„
A. Bergwitz	24,511	„ 72	„
E. Kamkin	23,887	„ —	„
F. Krofs	23,386	„ 30	„
J. Gussew	20,644	„ —	„
P. S. Popow	17,649	„ 01	„
Brahli Martinson	17,552	„ —	„
D. Essiedt	13,097	„ —	„
kopâ	576,927	rbl. 98	kap.

Jz scheem skaitleem redsams, ka Rigas firmas pagahjuschâ gadâ maksajuschas 2,145,896 rubl. 06 kap. Ja peeskaita klaht dsehreenu un tabaka patentnodokłus ar 170,000 rbl., kas maksati no Ridsineekeem, tad isnahk, ka 53 proz. no 1884. gadâ eenahkuscheem akzises nodokleem kriht uz Rigas pilsehtu ween.

1884. gadâ Widsemê bij 111 brandwihna bedsinatawas, kur isgatawoja 92,960,902 75 grahdus bez uhdena alkohola jeb 1,549,348 wedras à 60% alkohola satura. Wiswairak spirta isgatawots:

A. Wolffschmidta bedsinat. (Rigâ)	10,600,130	gr.	
Kasteres „ (Terbatas apr.)	2,612,918	„	
Seemeres „ (Walkas apr.)	1,982,588	„	
Lisumas „ (Walkas apr.)	1,506,957	„	
Kabalas „ (Wilandes apr.)	1,329,081	„	

Bez tam 1884. g. strahdaja 159 alus bruhwetawâs, kur isstrahdaja 3,850,000 wedras jeb 77 miljonu pudeles alus, no kam Rigâ produzets 1,770,000 wedras jeb 35,400,000 pudeles; 25 schnabju fabrikâs ar 78,300,15 wedrahm daschadu fabrikatu (lihdsskaitot rumu, konjaku un araku) no kam Rigâ produzets 52,674,40 wedras; 15 tabaka fabrikâs, kur isstrahdaja 54,587,220 zigarus, 18,370,960 papirosus un zigaretes, 74,496 mahrzinas smehkejama un 4,901 mahrz. schnauzama tabaka (labaka) un 5,653,809 mahrz. smehkejama un 24,337 mahrz. schnauzama tabaka (prasta).

1884. g. Widsemê bij dsehreenu un tabaka pahrdotawu:

spirta leelnoguldítawu	27,	no tam Rigâ	3
alus pahrdotaw. u. schenku	86,	„ „ „	77
wihnuschu	204,	„ „ „	60
Kreewu wihnu pahrdot.	48,	„ „ „	7
trakteeru	652,	„ „ „	393
bufetu klubôs	51,	„ „ „	13
alus un portera boschu	551,	„ „ „	289
eebrauzamu weetu	15,	„ „ „	8
krogu uz semehm	1914,	— — —	—
tabaka leelnoguldítawu	12,	wisas Rigâ.	
tabaka boschu	1615,	no tam Rigâ	498.

Politikas pahrskats.

Wahzija. Komitejai, kas sawahka salasito naudu preeksch Bismarka dahwanas, buhschot pawisam eenahzis lihds 2½ milj. marku. Komiteja, kuras preekschneeks ir Ratiboras herzogs, nospreeduse, no schahs sumas isleetot 1 milj. 150 tuhkst. marku preeksch eemaksajuma par muischu „Schenhauseni", kuru grib Bismarkam pasneegt par goda dahwanu. Pahrejo salasito naudu pasneegs Bismarkam, lai tas no tahs dibinatu kapitalu preeksch labdarigeem mehrkeem. Komiteja no pascha eesahkuma nebij issinojuse, kâ salasito naudu isleetahs, tamdehl daschi ne-esot ihpaschi ar meeru, ka Bismarkam teekot muischa pirkta, kam pascham esot tikdaudz mantas, ka to warot pats katrâ brihdî pirkt, tamdehl komiteja atlahwuse, ka wisi tee dahwanu deweji, kas ar scheem nosazijumeem nebuhtu meerâ, war sawus dahwajumus prasit atpakal, ko gan laikam neweens nedarihs. Tà ka schi dahwana Bismarkam tiks pasneegta par wina nopelneem walsts deenestâ un preeksch tam wajadsiga atlauja no pascha keisara, tad komitejas preekschneeks, Ratiboras herzogs, scho komitejas spreedumu zehlis keisaram Wilhelmam preekschâ, kas tam pilnigi peekritis.

Izgahjuschâ numurâ jaw sinojam, ka Turzija suhtisschot suhtneezibu uz Wahziju, firstu Bismarku wina goda deenâ apsweizinat. Suhtneeziba pasneegschot Bismarkam sultana dahwato augstako Turku ordeni, tà saukto „Imtijas" ordeni, kuru lihds schim Turzija esot dahwajuse tik ahrwalstju waldineekeem. Bet lai Bismarkam nebuhtu augstaka ordena, neka Wahzu kronprintscham, kam tahda wehl ne-esot, tad sultans nospreedis, preeklahjibas dehl tahdu pat ordeni wispirms dahwat kronprintscham un pehz tam tahdu atkal Bismarkam.

Ka Italija ar Wahziju grib usturet labu draudsibu, to peerahda Italijas kehnina Umberta brahlena, Genuas herzoga zelojums uz keisara Wilhelma dsimschanas deenu, kuru pats kehninsch bij uz Wahziju atsuhtijis ar laimes wehleschanas wehstuli.

Zaur sprahdseenu Kampenhausena raktuwê esot pawisam 177 zilweki dabujuschi galu. Skahdes pee mantas esot lihds 200 tuhkst. marku.

Franzijai pehdigâ laikâ bijuschi nelaimigi kautini ar Kineescheem. Pehz tam, kad Franzuschi Tonkinâ bij laimigi deesgan eewehrojamo weetu, Langsonu, eenehmuschi, wini gahja tahlak uz Kinas robeschu pusi, lai eenemtu wehl atlikuschahs pilsehtas. Schis kara pulks bij ustizets sem generala Negrjè wadischanas. Kà jaw izgahjuschâ numurâ telegrafa sinâs bij lasams, Negrjè pee Bangbo, uz Kinas robeschahm, tizis no Kineescheem stipri sakauts, pee kam ari generals Negrjè tizis gruhti eewainots. Franzuschi bijuschi peespeesti atkahptees lihds Dangdongai un Tamnojai un wehlaku lihds pat Langsonai un wispehdigi Franzuscheem wajadsejis pat Langsonu atstaht. Franzuschu ekspedizijas wirskomandeers,

Mehris tautas sadsihwê.

(Pehz „Christenbote" 1884, latw. no D. Ossolina.)
(Skatees Nr. 11. Beigums.)

Brandwihnam naw nekahdas dseedinoschas darbibas, bet gan kaitigas, kad winu bez ahrsta sinas leeto wisâs slimibâs, katrs pehz sawas patikschanas. Brandwihns neder mahjâs, bet apteeki, kur winsch ari paschâ wina eesahkumâ ir stahwejis, kamehr winu no tureenes israhwa breesmigôs 30 gadu karôs un zaur to winu pirmo reisi leetoja kà apreibinoschu dsehreenu. Zaur to tad nahkam pee beidsameem muhsu ihseem pamahzischanas wahrdeem. Kà redsejam, tad brandwihns naw nekahda bariba, nekahds aissargaschanas lihdseklis un ari nekahdas weselibas sahles bez ahrsta sinas, bet winsch ir samaitajoschs un postu nesoschs dsehreens.

Schè tik peewedisim leelakos kaunumus, ko brandwihna dserschana padara un ko ik katrs weenteesigs zilweks par pareiseem atskahrtihs. Brandwihns samaitâ meesu un dwehseli, familiju un pagastu labklahschanos, isposta tizibu un tiklibu, ihsi sakot wisu, kas zilweka dsihwei dod daudz maz wehrtes un preeka. Dsehraji drihsak saslimst, kà nedsehraji, jo alkohols meesas dsihwibas spehkus masina. Tapat zaur dserschanu jazeesch asins staigaschanai, sagremoschanai, dwaschoschanai, redseschanai, dsirdeschanai u. z. lozekkeem, bet wiswairak nerweem.

Neskaitami zilweki nomirst ar treeku, kas zaur to zelahs, ka smadsenes u. t. t. ar asinim pahrpildahs. Tà dsehraji isposta sawu dsihwibu — un kas wehl tas breesmigakais — neween sawu, bet ari sawu pehznahkamu. Schauschalas pahrnem tos lahstus redsot, kas turpinahs no tahdeem wezakeem, kas dsehrumâ eegrimuschi, uz behrneem un behrnu behrneem, un tos eegrubsch postâ, kaunâ un samaitaschanâ. Frantschu ahrstes beesas jo beesas grahmatas sarakstijuschi un peerahdijuschi tuhkstoschkahrtigus gadijumus, ka dsehraju behrni neween manto nerwju kaites, krampjus, eedsimtus sagremoschanas truhkumus, nepareisu lozekku isaugschanu, it ihpaschi smadsenu un muguras kaulu nepareisu attihstischanos, krihtamu wainu, bet ari eemanto wahjprahtibu, agru dsehreenu mihloschanu, mas tiklibas, breesmigu dabu, neschehligu prahtu un wisu wisadus nelabumus. Wai jums, juhs dsehraji, ko gan juhs reis muhschigâ Teesnescha trona preekschâ atbildeseet, ka no jums ari juhsu behrni tahdu samaitajumu wairumu manto! Tomehr lai ar to peeteek, muhsu awises telpas neatlauj wehl wairak par to peeminet. Ka ari familiju un pagastu turiba zaur dserschanu wiswairak eet bojâ, to jaw ari ir muhsu laikraksti deesgan peerahdijuschi un ari ir peedsihwots. Kas ir Jriju par nabadsigu semi pahrwehrtis, kas kawê daschu semju isglihtibu, kas palihds Eiropâ nabadsibai tik loti wairotees — kas gan zits, kà dserschana? Leels, leels ir naudas wairums, ko par dsehreeneem isdod un wisahm tautahm zaur to ihpaschumu masina. Tu dsehrajs, kad tu par deenu tikai 5 kapeikas brandwihnâ nodser, tad tew brandwihns jaw gada laikâ maksâ 18 rubkus 25 kap. Bet ihstenais dsehrajs pa deenu nemas masaki nenodsers, kà 25 jeb 30 kap., un tas wisâ gadâ istaisa 91 rbl. 25 kap. jeb 109½ rubka. Un nu ir japrasa: Kà gan war amatneeks, fabrikas strahdneeks, algadsis u. t. par brandwihnu schahdu pawisam newajadsigu naudas wairumu isdot un sawai mahjturibai atraut, bez ka nebuhtu truhkums jazeesch? Zaur to jazeesch seewai un behrneem truhkums, kamehr rupjais familijas tehws weesnizâ waj krogâ gawilè. Ja, brandwihns ir bezdibens, kurâ wisi nogrimst. Ari muhsu tauta sewi nodser nabagu. Jo tas ar noskumschanu jasaka, ka brandwihna dserschana tahdâ paschâ mehrâ zaurmehrâ nemot wairojahs, kà alga un eenahkumi pa-augstinajahs. Ko tadehl tam palihds leelakas eenahkschanas, kad tahs uz weesnizu jeb krogu nones.

Un nu wehl beidsamo wahrdu. Religija un tikumiba, wisas zilwezes dsihwes pamats, uz to stiprako top satrizinati zaur brandwihna dserschanu. Ja, brandwihns zilweku kustonam lihdsigu dara wisâs leetâs. Winsch nomaitâ wina wisaugstakâs un daikakâs juhtas, winsch isposta familijas, atwed nabadsibu, netikumibu, mulkibu, slinkumu, noseegumus un paschslepkawibu! Tadehl zihnisimees, karosim pret scho breesmigo tautu sadsihwes mehri, kam ween sawa tauta mihla! Deews pats pee ta lai dod droschu prahtu, spehku un sawu swehtibu.

Kahdâ Wahzijas zeetumâ pehz „Rotas" israhdijees, ka pee zeetumneekeem schahdâ mehribâ dsehraju un nedsehraju:

1878. g.	no 98	zeetumn.	79	dz.,	10	nedz.	u. no	9	nesin,	waj	dser	waj ne.
1879. g.	„ 90	„	72	„	6	„	„ „	12	„	„	„	„ „
1880. g.	„ 107	„	78	„	12	„	„ „	17	„	„	„	„ „
1881. g.	„ 121	„	87	„	9	„	„ „	25	„	„	„	„ „
1882. g.	„ 103	„	87	„	8	„	„ „	12	„	„	„	„ „

Tahdi zipari buhs atrodami ari zitu zeetumneeku starpâ. Tà tad israhdahs, ka stipree dsehreeni zilwekus gauschi pasemina tiklibas sinâ. Zilweks, padewees dserschanai, saudè energiju (spehzibu) un tikligahs juhsmas, top slahbens, rupsch, zeetsirdigs, labo ihpaschibu weetâ parahdahs wisrupjakais egoïsms (patmihliba) un nemeeriba ar wisu apkahrtni u. t. pr.

No ta war spreest, kas darams, lai zilweka daba nelihdsinatos dsihwneeku dabai.

Diwi brahli.

(Ziganu teika.)

Preeksch sen gadeem dsihwoja diwi brahli. Wezakais no wineem, Jaans, bij bagats, bet kauns un skops, tà ka kaudis no wina runaja, ka winsch pat welnam nedotu no sawa tihruma akmena, ar ko sawu galwu sadausit. Turpreti jaunakais brahlis Jirri bij labsirdigs un godigs bijis wisâ sawâ dsihwoschanas laikâ. Wezakais brahlis dsihwoja pahrtikuschi sawa tehwa mahjâ, kuru winsch kà tehwa wezakais dehls bij mantojis. Ari jaunakam brahlim bij laba mantas dala peekritusê, bet ka tas nu arweenu atgadahs — winam nekas nelaimejahs, tà ka winsch daschadu nelaimes atgadijumu dehl bij gluschi nabags tapis. No eesahkuma gan winam wezais brahlis palihdseja, bet wehlak wisu atkal ar Schihda prozentehm atprasija. Bet kad pehdigi jaunakam brahlam nemas negribeja weiktees, tad wezakais brahlis winam neka nedewa, bet to ar lamaschanas wahrdeem un dusmahm isdsina is sawas sehtas, tiklihds winsch tur parahdijahs. Bet kad tad nabagajam brahlim bij jaeet pee zitu durwim ubagot, tad winam arween bij jadsird: „Tew ir bagats brahlis, tas Tew war palihdset". Tà winsch kapa jo deenas jo nabagaks, seewa un behrni bij issalkuschi un winam luhdsa maisi, bet winsch teem newareja neko dot, jo saukums bij wina laukus isdedsinajis un

generals Brijers, atlaidis pa telegrafu sinu, lai winam drihsumâ suhtot jaunu kara pulku if Franzijas; ar tagadejeem spehkeem winsch wehl zerot turetees kahdu laiku Tonkinâ. Ja jauni paliga-pulki netiks drihsumâ peesuhtiti, tad waretu lehti notikt, ka Kineeschi isdsen Franzuschus pawisam if Tonkinas ahrâ!

Franzuschi ir pret sawu waldibu loti saschutuschi un pahrmet ihpaschi kara-ministerijai, ka scho karu wedot loti neapdomigi; kadehl wajadsejis karu west diwâs weetâs, Tonkinâ un Formosas salâ, zaur ko tik kara spehks teekot padarits wahjaks. Ja wiss uf Asiju aissuhtitais kara spehks buhtu Tonkinâ saweenots, tad Tonkina jaw sen buhtut eenemta.

Franzuschi ir wehl jo wairak saniknojuschees uf waldibu, kas esot pateesibu slehpuse, kà kara spehkam ihsti Asijâ llahjees, ari nokauto skaitlis tizis arweenu daudſ masaks usdots. Tà tad gan drihsumâ ir gaidama ministerijas pahrgrosiba. Par scho leetu ir if Parises pa telegrafu atnahkuse schahda sina. Apakschnamâ ministeru preekschneeks Ferri darija sinamas if Langsonas dabutas telegramas, peesihmedams, ka Franzuschu atkahpschanahs notikuse leelakâ kahrtibâ. Franzuschu armijai bijis darbs ar tik leelu eenaidneeka kara spehku, kahds nebuht nebijis gaidams. Armija tikuse peespeesta atwilktees atpakal pee upes grihwas un domat tik uf atgainaschanos. Sagatawotee soli preeksch paliga kara spehka suhtischanas esot nepeeteekoschi. Franzijas gods prasot, ka Langsonas nelaimigà kauja tiktu atreebta. Ferris isluhdsahs kreditu 200 milj. franku leelumâ. Wina runa daudskahrt dsihwi tika trauzeta. Klemanso peekriht kreditam, bet nosoda ministeriju, kas esot jagahsch. Diwals un Ribots ir gatawi atwehlet wisus upurus, bet tikai tad, kad ministerija gahsta, kas pateesibu slehpuse. Ferris prasa, lai tuhlit zelot kommisiju dehl kredita prasijuma apspreeschanas; wina prasijums tika atraidits. Pehz tam Ferris pasludinaja, ka ministerija atkahpjotees no amata. Lesants un Delafoss lika preekschâ, ministeriju uodot teesahm.

Belgija. Sawstarpigà Kongo sabeedriba isrihkoschot naudas aisnehmumu lihdſ 100 milj. franku leelumâ, lai ar scho summu jaunajâ walstî waretu isdarit daschus eegrosijumus, kà preeksch dselszeła buhwes u. t. pr.

Italija. Pahwests nosuhtijis Kinas keisaram rakstu, kurâ luhdſ, lai misionari un kristigee Kinâ netiktu wajati.

Widus-Amerikâ nemeeri top arweenu leelaki. Tagad ari Kostarikas walsts peebeedrojusehs Nikaraguai un San-Salwadorai uf kopigu pretoschanos pret Gwatemalas presidenta Barriosa soleem. Pehdejais esot sapulzejis 15 tuhkstosch leelu kara spehku un ar to ejot pret San-Salwadoru, — bet ari San-Salwadoras presidents nestahw dihkâ, bet sagaida ar 10 tuhkst. kareiwju Barriosa kara spehku. Tà tad weenigi Honduras republika wehl naw atklahti issazijuse, uf kuru pusi ta turesees.

Nemeeri Panamâ laikam drihsumâ mitesees, jo Panamas pilsehtâ starp nemeerneekeem un waldibu noteekot sarunas dehl nemeera isschkirschanas.

Eekschsemes sinas.

Senators Manasceus, kà „Ztga f. St. u. L." dsirdejuse, schinîs deenâs nodewis sawu sinojumu par sawu Wisaugstakâ usdewumâ isdarito rewisiju Widsemê un Kursemê.

No Terbatas mahzibas apgabala kuratora apstiprinatà 2. Rigas eksaminazijas kommisija schogad notureja eksamenus 13. un 16. martâ Rigas gubernas ginnasijas sahlê. Schogad schinî kommisijâ eksaminejahs diwi juhrskolu mahzekli — Mangalu (Widsemê) un Enguru (Kursemê) juhrskolas mahzekli. Eksaminazijas kommisijas abas sehdeschanas pagodinaja ar sawu klahtbuhschanu muhsu mahzibas apgabala inspektors schtatsrahts Speschkow kungs.

Mangalu juhrskolas mahzekli nolika schahdus eksamenus:

a) uf kapteina gradu preeksch tahlahm braukschanahm 6, I. klases stuhrmani: Mahrtinsch Kuhlis, Dahwids Lermanis, Jahnis Michelsons, Simans Lasis, Ansis Pukne un Juris Sala;
b) uf stuhrmana gradu preeksch tahlahm braukschanahm jeb kapteina gradu preeksch kabotaschas braukschanahm: II. klases stuhrmani: Mahrtinsch Laudurg, Jahnis Bagats, Simanis Reinsons, Peters Bumbers un Peters Arajs, tad wehl Frizis Witolinsch, no Lubejas, Zehsu apr., Simanis Bagats, no Bihrineem, Rigas apr., un Peters Purinsch, no Skultes, Rigas apr.;
c) uf stuhrmana gradu preeksch kabotaschas braukschanahm: Pauls Walters, no Slokas, Ans Grabe, no Kalnzeema, Kursemê, un Reins Jegers, no Bringu pagasta, Widsemê.

Enguru juhrskolas mahzekli nolika schahdus eksamenus:

a) uf stuhrmana gradu preeksch tahlahm braukschanahm: II. klases stuhrmanis Wilis Sanermanis;
b) uf stuhrmana gradu preeksch kabotaschas braukschanahm: Jehkabs Wikumsons, no Mehsaraga, Kursemê, Krischs Jegers, no Tukuma pilskunga muischas, Kaspars Freimanis, no Tukuma, Krischs Legsdinsch, no Engureem, un Ansis Bormanis, no Enguru mahzitaja muischas.

Baltijas domenu pahrwaldê jaunakais meschurewidents kol.-rahts Sommers eezelts par wezako rewidentu.

Widsemes lopu aisstahweschanas beedriba notureja winu treschdeenu sawu 24. gada generalsapulzi. Preekschneezibâ eewehleja schahdus kgus: mahzitaju M. Werbatus, bijuscho skolas preekschneeku R. Wallis, statsrahtu Dr. Keilmanni, gimnasijas skolotaju Kottkowitzu un tirgotaju Ch. Borstelmani. Par rewidenteem eewehleja: J. Burchard un Joh. Mitschke kgus.

Widsemes ritterschaftes pawasara konwents, kà „Ztga f. St. u. L." dsirdejuse, tikschot atklahts 29. aprilî.

Keipenes (Madleenas dr.) **sawstarpigàs ugunsbeedribas statuti** 28. februarî apstiprinati no eekschleetu ministerijas.

Palsmarê par pareistizibas mahzitaju eeswehtits lihdſschinigais Bauskas basnizas pfalomstschiks Alekſanders Wihtols.

No Launekalna mums no 10. marta sino: Pee mums wehl pilnigs seemas laiks, daudſ sneega, rihtôs 10 gradu aukstums; atrodahs daschi semkopji, kas naw wehl spehjuschi sew wajadsigos balkus un malku peewest, tagad nu to ar steigschanos bara. Preeksch kahdahm deenahm Rigà buhdams, dsirdeju jaw melnos strasdus kokos swilpejam, bet pee mums naw ne zihrulits dsirdams, jo scheit ir leeli meschi un augsti kalni; tik puhzes kleegschanu stipri ween dsirdam. Ar lopu un sirgu baribu buhs gan istikschana, un ar weselibu pusmehr war meerâ buht, bet aitas ir pee masgruntneekeem ar uhdenssslimibas sehrgu daudſ isnihkuschas, tà ka daschs deenestneeks ir gluschi bes neweenas palizis. No sirgu sagkeem, paldees Deewam, esam lihdſ schim issargajuschees, bet taî weetâ ir slepkawas eeraduschees, kas zilweku dsihwibu apdraudê. 27. februarî sch. g. ir kahds Schihdu puika, 16 gadus wezs, no kahda besdeewiga zilweka rokahm deenas laikâ nosists, tad kruhmôs apalsch kahdas masas eglites sneegâ eebahsts, bet 7. marta deenâ ar pagasta teesas palihdsibu tika atrasts. Schis atgadijums notizis uf schahdu wihsi: 27. febr. kahds glabschneeka Schihda puika isprastija no sawa tehwa sirgu dehl seena apgahdaschanas pee kaimineem, un turklaht stipri apsolahs, wakarâ buht mahjâ, panem ari kamanâs paunas lihdſ. Aisbrauzot Schihds dehlam peekodina, pee laika wakarâ mahjâ nahkt, lai sirgs atspirgstahs, jo nahkoschâs deenâs uf Zehsu pilsehtu pehz neraudsetahm swehtku maisehm jabrauz. Wakars peenahk, bet dehls neatbrauz mahjâ; tehws domà, ka tas dehl slikta laika aiskawejees, jeb ari kahdu zeła beedri buhs satizis un kahdu gabalu tahlaku pabrauzis. Jaw eesahkahs schabu wakars, bet wehl dehls ar sirgu nenahk mahjâ, jaw wezam Schihdam usnahk bailes, skreen pee nahburgeem, pee ziteem Schihdeem klausit, waj neweens wina dehlu naw redsejis, — bet neko nedabu sinat. Schabas beidsis, Schihds skreen uf muischu pee krodsineeka klausit, waj naw redsejis, uf kuru pusi dehls aisbrauzis. Tur gan dabu sinat, ka winsch uf Pawulkalnu solijees braukt, kamehr pehdigi zaur Kiapina uf Kaschneeka mahju pehdas sadsen, bet no turenes pehdas pawisam pasuhd. Nu domà gan, ka wairs pee dsihwibas naw. Schihds nu skreen atkal pee pag. teesas lozekła, sawas gruhtas behdas suhdset. Pag. wez. ari Schihdina luhgschanu paklausa, sahk no pehdigà zeema, kur mantas pahrdewis, pehdas dsiht pa masu sahnu zeku, kur reti ween kahds brauz. Pa to starpu bij sneegs ussnidsis un zelsch aisputinats, ka gruhti nahzees pehdas eewehrot, bet tatschu weenâ weetâ uf zeła usgahjuschi asinu pileenus. Zaur to nu sahkuschi smalki wisu ismeklet, kamehr beigâs no pehdejà zeema zetortdak wersti kruhmôs pehz dewinahm deenahm to atrada. Sirgs, kas bijis nojuhgts, turpat pee eglites peesceets, sakas, loks un groschi kamanâs. Ais bada sirdsinsch bij eemauktu pawadu pahrkodis un pehz 9 deenahm no rihta mahjâ pusdsihws pee Schihda istabas loga peenahzis. Kà dsird, slepkawa wisu naudu nonehmis, bet pauna un sirga leetas wisas turpat meschâ kamanâs atraduschahs. Zehsu brugu-teesa slepkawam pehdas dsen; redsehs, waj isdosees noseedsneeku atrast. M. W—g.

No Weetalwas „Balsei" sino: Jaw wairak gadus muhsu labdarigà beedriba bij kà bahrenite bes paspahrnes. Ja kahdu reis gribeja ko strahdat, tad waj nu pa nahburgeem paspahrne bij jameklê, waj klajâ leelajâ Deewa ehkâ jarihkojahs. Nu to preezigu wehsti waru pasneegt, ka beedriba general-sapulzê 3. martâ nolehma, sew namu buhwet, preeksch kura Odseenas Aparanu gruntneeks Bumbera k. grunti dahwaja un daschi beedri buhwmaterialu un wajadsigo naudu salika. Namam jatop lihdſ rudenim gatawam. Nams buhs 14 asis garsch un 7 asis plats; sahle preeksch 4 lihdſ 500 personahm. — Par preekschneeku eewehleja rentneeku J. Behka k., par weetneeku A. Jankau k., par dirigentu — J. Kalnina k.; par rakstu wedeju P. Bumbera kgu.

Is Lepkalnes apkahrtnes „B." sino: Pawasarim tuwojotees, schê eeradees sweschs weesis — masalas, no kurahm it sewischki behrni top peemekleti. Daudſ mahju, kur wairaki ar scho sehrgu saslimuschi. Slimiba eet deenu no deenas wairumâ. Tadehl ari Osoleeschu luteru pagasta skola jaw slehgta. Tapat dsird ari pa schejeenes apkahrtni scho sehrgu nikni plosotees. Lihdſ schim, paldees Deewam, minetà sehrga gan wehl maſ upuru prasijuse. — Jaw kahdas nedelas atpakal schê dsirdeja trakus sunus. Tagad tee mehdſ parahditees leelakâ mehrâ. Tà swehtdeenâ 3. martâ atkal pa Osolmuischas, Osoleeschu un un kaiminu Ehrgleneeschu mahjahm wairak suni tikuschi saplositi. Osolmuischâ ween 4 gabali saplehsti. Lihdſ schim no weetigahm polizijahm wehl loti maſ par to gahdats, ka lai schihs breesmas waretu nowehrst.

No Zehsim „B. W." sino, ka pawasaris lihdſ ar silto laiku atnesis ari daschadas slimibas: masalas stipri mozot behrnus; tapat scharlaks. Tadehl daudſ skolu jaw preeksch ihstà laika slehgtas.

Aderkaschu (Madleenas dr.) **sawstarpigàs ugunsbeedribas statuti** 28. februarî apstiprinati no eekschleetu ministerijas.

Smiltenes, Palzmares, Aumeisteres, Ganjenes semkopibas beedriba, kà „L. A." sino, tagad galigi nospreeduse, sawu isstahdi Smiltenê pirmajâs deenâs augusta mehnesî noturet. Ari Terbatas Keisariskà ekonomiskà sozietete apsolijusehs, isstahdi zaur sawu klahtbuhschanu pagodinat un kahdus 40 sudraba un bronsa medakus starp isstahditajeem isdalit. Ar isstahdi ari sirgu spehkoschanahs wesumu wilkschanâ tiks saweenota. No beedribas trihs lozekli kà isstahdes komiteja sastahdijuschees, kureem tagad wiswairak kriht par isstahdes lokala uszelschanu gahdat. — Materials no Smiltenes saimneekeem jaw zihtigi teek sawests.

Brentu pagastâ, Ehrgemes dr., kà „Walk. Anz." stahsta, schinîs deenâs kritis laika sobam par upuri wiswezakais koks Widsemê, kahds nokaltis paeglis. Gada rinkus eewehrojot, tas esot lihdſ 2 tuhkst. gadus wezs. Resgali pee saknes warejuschi knapi diwi wihri apkert. Nosahgeto koku nosuhtischot Rigas musejai.

Kursemes muischneeziba, kà „Latw." sino, esot nospreeduse, Wez-Sahtu semkopibas direktoram Sintenis kgm slimibas dehl usteikt un noteikuse winam pensiju. Tahlak esot nospreests, tagadejo skolotaju Treu kgu suhtit 1 gadu uf ahrsemehm, lai tur papildinatos sinaschanâs.

Kursemes gubernas waldiba issludinajuse „Kurs. gub. aw.", ka likums no 1. junija 1882. g. par behrnu darbinaschanu fabrikâs un tapat ari likums no 12. junija 1884. g. par schahdu fabrikâs strahdajoschu behrnu skoloschanu nu esot spehkâ.

Jehkabstatê Swehtgara basnizas mahzitajs Rodions Poisch no sw. sinoda apbalwots ar kamilawku, par zihtigu un derigu darboschanos uf pareistizibas lauka Jehkabstates draudsê.

---

ugunsgrehks labibas krahjumu isnihzinajis. Schajâs leelâs behdâs winsch wehl reis apnehmahs eet pee sawa bagatà brahła un no ta palihdsibu luhgt. Bet tas winu lika ar suneem aisrihdit. Mahjâ pahrnahkot winam tezeja preti issalkuschee behrni raudadami un pehz maises luhgdamees. Scho skatu wairs ilgaki newaredams isturet, winsch kà traks isskrehja if mahjas, pats nesinadams, kur. Bet tik ko zaur wahrtineem isskrehjis, winsch peepeschi sadausijahs pee leela akmena un nopuhsdamees sazija: „Ak Tu mihłais Deews, weenumehr wajaga nelaimei notikt!" Tà winsch skrehja taisni projam, pats nesinadams, uf kureeni. Tad winsch teiza pee sewis: „Es eeschu lihdſ zeła galam" un gahja arween tahłak. Pehz digi winsch nonahza pee kahdas upes. Tad winsch sazija: „Eeschu lihdſ upes beigahm", un gahja tahłak. Tà uf preekschu eedams, winsch nonahza tahdâ weetâ, kur pee upes krasta bij daschas laiwinas peesseetas, bet weena laiwina atradahs apgahsta uf krasta. Tà ka jaw nakts bij eestahjusees, tad winsch nodomaja tè par nakti pahrmitinat un palihda sem laiwas. Winsch wareja jaw daschas stundas buht gulejis, kad peepeschi uhdenî isdsirda plunkschkinaschanu un gaisâ sawadu troksni. Jirri usmanigi gar laiwas malu apskatija apkahrtni. Bet winsch stipri isbihjahs, eeraudsijis weselu pulku welnu, kuri no uhdena iskahpa. Wineem wiseem bij astes un ragi un teem paschâ preekschâ gahja pats welnu wirsneeks. Winsch nosehdahs taisni uf laiwas, sem kuras nabaga Jirri atradahs un nu sahkahs sapulze Welnu wirsneeks sauza katru sawu selli pehz wahrda sew klaht un issautaja, kahds wina deenas darbs bijis. Tahs bija breesmigas leetas, par kurahm wini tur runaja! Weens no wineem stahstija: „Es biju pee bagatà, skopà Jaana, kuru es tà sakaitinaju, ka winsch sawu nabaga brahli ar suneem if sehtas isrihdija. Ak, kà winsch aisskrehja if mahjas plaschâ pasaulê, newaredams sawu issalkuscho behrnu kleegschanu isturet! Pee sehtas wahrteem es winu nemanot usgruhdu uf leela akmena un loti preezajos, kad winsch nopuhsdamees no tureenes aiskliboja. Ha, ha, kad tas mulkis tik sinatu, ka sem ta pascha akmena leels katlis pilns ar seltu atrodahs paslehpts!" — „Tu esi labi darijis, dehlin," welnu wirsneeks sazija, „scho deewabihjigo tehwinu ar wina debeschkigo pazeetibu es jaw ilgi newaru pazeest." — Pehz tam otris sazija: „Un es atkal arween esmu uf kahjahm un katru nakti noplehschu, ko wini deenâ pee leelà dambja masu gabalinu upei uf leju ir usbuhwejuschi. Hi, hi, to wini nekad gatawu nedabuhs, un buhwmeistaram atkal zits nekas neatlikſees, kà striki mest ap kaklu, tapat kà seschi wina preekschgahjeji darijuschi. Wiss, sinams, eetu labi, ja tik winsch sinatu ihsto lihdſekli. Kahdu juhdſi no schejeenes sateekahs triju bagatu ihpaschneeku robeschas, tur winam wajadsetu septinus stahdus salasit, un ar teem septinas reisas saulei uslezot tur, kur dambis eesahkahs, pee krasta atrodoschahs klintis apkwehpinat, tad winas eegahstos uhdenî un tad tuhlit buhtu stiprakais dambis gatawS." — „Ja", wezais sazija, „Tu esi braschs sehns. Strahdà tik tà tahłak." — Nu eesahka treschais: „Es moku knasa meitu jaw septinus gadus. Ahrsti un gudree ir wisadus lihdsekłus isleetajuschi, bet bes sekmes, wini neatrod ihsto lihdsekli, jo es winu rehkinus arweenu sastrihpoju. Bet pateesibâ tur naw nekas leels: kad kahds eetu basnizâ un uf kreiso pusi noskaititu dewinus grihdas dehłus un kad winsch dewito dehli uslaustu un eetu dewinus sołus uf rihteem, tad tur winsch atrastu kahdas peles migu, to winam wajag panemt ar wisu, kas tur ir, un wahrit uhdenî un scho uhdeni dot knasa meitai, tad wina taps wesela.

Tahdas leetas wini tur apspreeda un buhtu wehl ilgaki płahpajuschi, bet tè gailis aisdseedajahs un uf reis wisa welnu tauta eelehza uhdenî un pasuda.

Eemihtneeks apaksch laiwas sirsnigi pateiza Deewam, ka bij ar weselu ahdu no welneem isspruzis un apnehmahs, dsirdetos lihdsekłus ismehginat.

Otrâ rihtâ winsch gahja tahłak un pateesi atrada dambi, kuru strahdneeki newareja ustaisit. Tad winsch dabuja no welna stahstitos stahdus un darija pehz welna wahrdeem un peepeschi dambis bij gataws. Buhwmeistars winam par to eedewa labu tschupu naudas. Nu winsch nonahza pee knasa meitas un to isahrsteja. Knass bija loti preezigs un winam dahwaja leelu semes gabalu ar pulka laudim. Nu bij nabagais brahlis leels wihrs. Tad winsch pahrgahja mahjâ pee seewas un behrneem, kureem scho laiku bij gruhti gahjis, jo bij japahrteek no tahm drusinahm, ko wineem labsirdigi zilweki dewa. Bet tagad bij wisam truhkumam gals. Ari katlu ar naudu winsch sem akmena atrada; selta un sudraba tur bij tik daudſ, ka wini pat isskaitit newareja.

Kad bagatais brahlis to dabuja sinat, tad winsch tuhlit nosskrehja pee nabagà un gribeja sinat, kà winsch pee bagatibas tizis. Tad nabagais isstahstija, kas ar winu notizis. Nu bagatais prasija ari kahdu daku no mantas, kuru winsch ari dabuja. Bet wina mantkahrigais prahts nebij wis ar to wehl meerâ. Deenu un nakti winsch domaja, kà sawu mantu waretu pawairot. Pehdigi winam plahns bija gataws. „Wisam wajaga notikt tapat kà nabagam brahlim," winsch pee sewis sazija, aisslehdsa pahrtikas kambari un mehrdeja seewu un behrnus badâ. Tà ka nu wineem nebij nekas ko ehst, tad wini sahka kleegt un gaudot, tehwam pehz maises luhgdami, bet winsch teem nedewa it neka. Kahdâ deenâ, kad truhkums bij wisleelakais, winsch israhdijahs it kà scho truhkumu newaretu wairs ilgaki panest, isskrehja pa wahrteem, kur winsch tihscham usskrehja wirsû akmenim un issauzahs: „Kad tewi welns!" Tad winsch skrehja tahłak un sazija: „Lihdſ zeła galam." Pehz brihtina winsch nahza pee kahdas upes un sazija: „Lihdſ upes beigahm", un skrehja gar krastu tahłak. Kad winsch laiwas atrada, tad sem weenas palihda un sahka rehkinat, zik winam schi wiltiba eenesischot. Pehz nezik ilga laika welnu bars iskahpa if uhdens un ragainais welnu wirsneeks nosehdahs uf laiwas un tuhlit gribeja sapulzi eesahkt. Tè peepeschi atskrehja wehl weens mass welnens un kleedsa: „Pag', pag', tè naw kaut kas kahrtibâ! Pee muhsu winreisejahs sapulzes laikam buhs kahds klaht bijis, jo wisi muhsu jaukee plahni ir mums par skahdi isdariti."

Kad nu wini laiwas apakschu ismekleja, tad nokehra launo brahli, smehjahs un aisweda winu sew lihdſ ellê. Wina seewu un behrnus jaunakais brahlis nehma pee sewis un ustureja lihdſ dsihwibas galam. Reibonu Kahrlis.

No Bauskas puses raksta „L. A.": Rundales pagasta skolâ saslima 22. februarî diwu stundu laikâ 40 skoleni ar tâ saukto „Veitstanz." Schi sehrga ir koti lihpiga un turklaht deesgan ehrmiga. Saslimuschee behrni israhdahs it kâ buhtu prahtu saudejuschi; wini lez, skrej, danzo, raud un smejahs, — wahrdu sakot, dara tahdas leetas, ko paschi negrib. Preeksch wairak gadeem atpakal saslima marta mehnesî ari Bornsmindes skolâ wairak behrnu ar scho kaiti. Kad toreis eenesa istabâ uhdens trauku ar ledainu uhdeni, tad slimee lehza uhdenî un kehra ledus gabalinus par siwim. Ahrâ isgahjuschi, tee metahs uhdens pelkês un peldeja. Wislabakais lihdseklis pret scho kaiti ir, behrnus tuhdalin isschkirt, tas ir — nelaist wairs kopâ. Tamdehl ari aprinka ahrsts pawehlejis, Rundales skolu tuhlin slehgt un behrnus west uz mahjahm. Pehz kahdahm deenahm behrni alaschin paleek paschi no sewis weseli, un tik koti reti kahds behrns zaur scho kaiti dabon gara wahjibu waj krihtamo. — Taî paschâ 22. februarî saslima Meschotnes skolâ kahdi 20 behrni ar „mumsu," tas ir ar tuhkumeem pee kakla un gihmja. Ari schi kaite ir koti lihpiga.

Wehl no Bauskas puses. Isgahjuschâ wasarâ tapa no Bauskas krona mescha atdaliti 49 gabali — 32 paschâ Bauskas meschâ un 17 gabali Bahrbeles meschâ — preeksch saldateem. Tagad schee gabali nu isdaliti tahdâ wihsê: Memeles pagasta saldati dabon 8 gabalus, Pilsmuischas pagasta — 13, Zeraukstes pagasta — 16, Bahrbeles pagasta — 7 un Kahrles pagasta — 5. Semes gabalu leelums ir starp 4 un 20 puhraweetahm. Zeraukstes pagastâ wehl peetruhka 5 un Bahrbeles pagastâ 4 saldateem semes, kureem warbuht wehlak tiks sawi gabalini peeschkirti. No teem, kureem agrakâ laikâ tapa Bauskas tuwumâ seme peeschkirta, jasaka, ka tee dsihwo itin kreetni. Wisi ustaisijuschi koschas mahjinas un pelnahs, pilsehtâ scho to strahdami. Tikai retee uz sawa semes gabalina naw uszehluschi pastahwigas ehkas. (L. A.)

Kuldigas aprinka deenwidus balâ, kâ „Rig. Tageblatt'am" no tureenes raksta, starp aitahm nikna sehrga plosotees, kas daudz upuru prasot.

Leepaja. Terbatas kuratora padomê 25. febr. preeksch Leepajas ween 6 jaunas priwatskolas atwehletas, proti: Gustafam Pedder, Annai Peterson, Ottilijai Vorath, Antonijai Rohlmann, Antonijai Lankau dsim. Langenfeldt un Monesam Monesowitsch.

No Rudbahrscheem. Pee schi pagasta skaitahs kahdi 30 saimneeki, kuri ir sawas mahjas uz dsimtu eepirkuschi. Daschs saimneeks pee mums ir itin labi pahrtizis un dascham atkal nahkahs deesgan gruhti, sawas nomaksaschanas ispildit. Attihstibas sinâ mehs ari ne-esam ziteem pagasteem daudz pakalâ palikuschi. Mums ir pascheem kreetns diwtahschigs skolas nams. Krogu preeki pee mums ir pawisam beiguschees. Muhsu pagastâ neatrodahs neweena kroga. Par to mums ir japateizahs saweem zeen. kungeem, kuri tos ir isnihzinajuschi.

Par dseedaschanas beedribahm, sakumu preekeem un teatra israhdehm, no tam mehs newaram neko wehstit, jo tahdas buhschanas pee mums nemaz naw pasihstamas un uz to mums wehl ilgi buhs jagaida. Meitâs eet ir pee mums jaw wezs eeradums un pat nepeeauguschi knauki nekaunahs pa naktim apkahrt wasatees. Sihwais un bruhnais ari wehl dihda labu daku tiklab jaunu kâ wezu. Par sirgu sahdsibahm mehs lihdz schim newarejam neko daudz suhdsetees, bet tagad ir ari jaw schee sweschas semes putni pee mums pamaniti, kuri nekaunahs sawa tuwaka kumelinus par saweem saukt un tos aisbrauz uz zitahm malahm. Laikrakstus mehs wiswairak lasam „Latweeschu Awises" tad „Mahjas Weesi", „Balsi" un „Rotu". Modrinsch.

Liserortas bahka atrodahs Owisch zeemâ, juhrmalâ uz Owisch raga, 23 werstes no Wentspils, uz seemeka-rihta pusi.

Mehs no sawas bahkas waram ari redset Sahmsalas uguni; tapat ari no jaunàs Pises zeema bahkas, 16 werstes no mums, kuru sauz par Michaïla bahku, waram tiklab deenu kâ ari nakti uguni redset, ja naw tikai migla. Miglainâs naktîs uz bahkas ir sawads isskats, jo tad putni skreedami un gaischumu redsedami, dodahs ar joni pret logeem, gan leeli, gan masi, no wisadahm slakahm, tâ ka tos war ar rokahm kert. Kas ir jo masini, tee peelaischahs lehni, bet kas skreen ar joni un ir wairak pee meesas swara, tahdi tik waretu teikt: „Deews, palihdz" un „ar Deewu"! tê galwa ir azumirklî sadragata un pats beigts.

Lai gan ruhtes ir gandrihz puszollu beesas, tomehr pehrn un aispehrn rudenî, katru reiz pa pahra pihlem issita ruhtes. War gan domat, kas tas par trokšni un sabaidischanos, ne zerot, ne domajot tahdu weesi sanemot sew klehpî ar wisahm ruhtehm, to es par sescheem gadeem wairak reises esmu peedsihwojis.

Nakti uz 4. martu schogad mani melni strasdi apzeemoja, — zihrulis jaw sen pawasaras dseesmas skandina, un gulbjus es redseju pahrnahkam beidsamo nedel februara mehnesî. Seema pee mums ir koti wahja, ari wisadas sehrgas pee mums eeweesuschahs, kas peemeklê tiklab leelus kâ ari masus. J. T.

Igaunijas gubernators, geheimrahts Poliwanows, kâ Wahzu Peterburgas awise sino, aiseeschot par gubernatoru uz Woroneschu.

Rewales gubernators gan nesen Igaunu laikraksteem bija lizis issinot, ka tee, kas domâ aiseet uz Eeksch-Kreewiju, nedabu nekahdas palihdsibas no Krona puses, kâ Igaunu semneeku starpâ aplam esot ispausts, tad tomehr, kâ is Igaunu laikraksteem peesuhtiteem sinojumeem redsams, tahds isskaidrojums no gubernatora puses neteekot eewehrots. Laudis, kas no Krona puses zerot palihdsibu pee aiseeschanas uz Eeksch-Kreewiju, esot tahdi, kas laikrakstus nelasot un netizot ne kahdeem prahtigaku zilweku isskaidrojumeem, bet klausot schahdeem tahdeem blehnu melsejeem. Aiseeschanas domas neween Reweles gubernâ, bet ari daudz Widsemes apgabalôs Igaunu starpâ esot leelskas.

Werowas brugu-teesas aprinkî pagahjuschu gadu nosagti 217 zirgi, un proti: 54 is aisslehgtahm un 71 is wakejahm telpahm un 92 ahrâ, t. i. pee krogeem, basnizahm, no ganibahm u. t. t. No scheem 217 sagteem zirgeem 65 zaur teesahm atdabuti atpakal.

Peterburgas birschâ 12. martâ ar Kreewu wehrtspapireem atkal gahjis wahji; winu kurss atkal labu soli paslihdejis uz leju. Kreewu laikraksti birschu koti nonizina, ka ta esot pa maz patstahwiga; likdamahs grositees zaur Berlines birschu. Berlines birscha spehlejot kurseem, politikai kalpodama. Tur walodas bijuschas ispauduschahs, ka ahrleetu ministers Giers is politikas eemesleem atkahpjotees no amata, un tadehl birscha palikuse schaubiga pret Kreewu papireem. Mums turpretim esot it labi sinams, ka tahdas walodas tukschas, un tadehl nebijis nekahda eemesla, Berlinei pakal darot, sawu papiru kursu paseminat.

Peterburgâ, 6. martâ. „Wald. Wehst." issludina ministra zirkularu no 9. janwara, kurâ gubernatori top usaizinati, derigakâ wihsê issinot weetigeem eedsihwotajeem minetam zirkularam peeliktus, uz Wisaugstaki 25. janw. 1883. g. dotas pawehles pamata sastahditus nosazijumus preeksch lauka bankahm. Turklaht gubernatori top usaizinati, sakraht sinas par jaw pastahwoschahm palihdsibas un krahschanas lahdehm pee agrakeem walsts un apanaschu semneekeem un militar-kolonijâs.

Peterburgas mahzibas apgabalâ, kâ „Now. Wr." sino, no augusta mehnescha sch. g. wisâs pilsehtu skolâs, kas stahw tautas apgaismoschanas ministerijas pahrsinâ, eewedischot amata-mahzibu.

Keisariskâ wirskorteka preekschneeks, general-adjutants O. v. Richters, saslimis, un wina weetu ispilda wina palihgs N. W. Wojeikows. Ahrsti dodot padomu, lai ejot uz Krimu ahrstetees.

Pret koleras sehrgu, kâ is Kreewu awisehm redsams, wisur naigi rihkojahs. Peterburga un Maskawa preeksch scha noluhka luhguschas no waldibas pa 300,000 rbl. Ari Rasanê, Orlâ, Kijewâ u. z. zihtigi brunojahs pret scho breesmigo weesi.

Maskawâ pehdejo 4 mehneschu laikâ 5 zukura un tehjas magasinas sawas maksaschanas apturejuschas. Winu wisu istruhkums sneedsotees lihdz 16 milj. rbl.

Naftas awoti nu ari Polijâ useeti. Stopnizas aprinkî (Kelzes gub.) urbjot jaw 5 tahdi awoti useeti. Scho awotu struhklas isdodot par deenu kopâ lihdz tuhkstosch garnizu naftas. Awoti atrodotees Popel kga robeschâs.

Warschawa. Weetigais „Kurjers" sino schahdu atgadijumu: Mehneschus 4 atpakal kahdâ masâ familijâ par diwu masu meitenu audsinataju peenehma jaunu un koti smuku Franzuseeti. Ihsâ laikâ winai zaur uszihtibu un laipnibu isdewahs eeguht wisas familijas mihlestibu. Te uz reiz kahdas nedelas atpakal nama-mahte uskehra mihlestibas wehstuli, ko winas 15 gadus wezais dehls rakstijis guwernantei. Winsch, kâ wehlak israhdijahs, ar Franzuseeti bij uswedis weselu romanu. Guwernanti tuhlin atlaida un par atlihdsinajumu tai ismaksaja weselu gada algu. Bet puika tomehr neatkahpahs no Franzuseetes un pehdigi ar to aisbehga, tehwam nosperdams 700 rbl. naudâ un 2 kihlusihmes à 1000 rbl. Telegrafs behgtus laimigi wehl sasneedsa pee robeschas, kur abi tika apzeetinati. Guwernanti sinams sauks pee atbildibas.

Iz Rigas.

„Austras" dome zeturtdeen, 7. martâ, notureja kahrtigu mehnescha sapulzi, kurâ beedribas kaseeris sinoja, ka beedribas kapitals februara mehnesî audsis par 2050 rbl., tâ ka pirmâ martâ wiss beedribas dalibas sihmju kapitals istaisijis 215,896 rbl. Februara mehnesî beedriba ismaksajusi 1700 rublu uz Majorôs buhwejama kuga konto un 2505 rublu uz Wentspilî buhwejamâ kuga konto. — Korespondents-rehderis pasneedsa wispahrigu pahrskatu par beedribas darboschanos notezejuschâ 1884. gadâ. Pehz pahrskata zaurskatischanas israhdijahs, ka pehz peenahzigas sumas atschkirschanas preeksch dilschanas un rezerwes kapitaleem, Austras beedreem warehs ismaksat 7 proz. diwidenda par 1884. g. Gada pahrskats tiks tapat kâ agrakajôs gadôs nodrukats. — „Austras" beedribas general-sapulze tika nolikta uz peektdeenu 29. martâ plkst. 6 wakarâ, Rigas Latweeschu beedribas namâ. Pee ee-eeschanas general-sapulzê buhs jausrahda dalibas sihmes.

Sinas no „Austras" kugeem. Barka „Atalanta", kpt. J. Lindemann, no Buenos Ajres braukdama, 14. martâ nonahza Sw. Tomasa salâ Widus-Amerikâ, un isgahjuscho sestdeen dewahs tahlak uz Wilmintonu. — Barka „Trimpus", kpt. G. Dambrowski, 15. martâ isbrauza ar balastu uz Mobili, Seemeł-Amerikâ. — Barka „Auseklis", kpt. A. Ehlerdt, no Sw. Tomasa salas braukdama, isgahjuscho sestdeen nonahza Mobilê, Seemeł-Amerikâ.

Rigas gubernas rentejâ par kanzelistu apstiprinats dsimts godapilsonis W. R. Dawids.

Tukuma-Wentspils dselszelam, kâ „Heimathz" lasams, atkal atspihd zeribas saulite. Ministeru komitejâ tizis nolemts, winu likt wehl schogad buhwet. Tikai ar Rigas-Dinaburgas dselszela beedribu, kas scho darbu grib usnemtees, wehl par daschahm punktehm jasalihgst; bet ari scho leetu domâ drihsumâ pabeigt.

Ap Rigu atrodoscham semespolizijas apgabalam — ko pehdejôs gadôs eesahkuschi saukt par numuru aprinki un kursch isplatahs no 3 lihdz pahri par 20 werstim no Rigas — ir pilniga lauku daba. Wina eedsihwotaji nodarbojahs pa leelakai daldai ar semkopibu, tomehr wina eedsihwotajeem jamaksâ par sawu dsihwokli tapat 8% immobiliju nodoschanu, kâ Eekschrigas lepno namu ihpaschneekeem, t. i. wineem japeepalihdz usturet eestahdes, kas ihpaschi tik pilsehtneekeem ween nahk par labu, kâ skolas, brugetas un apgaismotas eelas u. z., kamehr turpretim pascheem katrs solis pilsehtâ apkrauts jauneem nodokleem, kâ tilta nauda, tirgus nauda u. z. Nesen daschi Pahrdaugawas gruntsihpaschneeki eesneedsa pilsehtas domei luhgumu, tai atzeltu deesgan augsto tilta naudu preeksch teem wesumeem, kas mehslus un zitus netihrumus pahr Daugawu wed. Tê nu gan bij zerams, ka scho wehleschanos pilsehtas tehwi labpraht peepildihs, eewehrojot, ka leelakâs pilsehtâs, kâ p. peem. Peterburgâ, publika wisus tiltus leeto par welti un ka zaur netihrumu isweschanas weizinaschanu weselibas sinâ pilsehtai paschai noteek wisleelakais labums. Bet pilsehtas walde nelika luhgumu nemaz domei preekschâ, bet usdewa ekonomijas waldei atbildet luhdsejeem, ka zaur winu luhguma ispildischanu pawairoschotees netihrumu weschana pa Daugawas tiltu un tas kaiteschot weselibai un satiksmei. Waj kad pa Peterburgas un Maskawas Ahrrigahm 3—5 werstis zaur beeschi apdsihwotahm weetahm wed truhdoschus netihrumus, tas teescham weselibai masak kaitigs, neka kad tos wed par plascho Daugawu un pa gareem Pahrdaugawas dambjeem, kur wehjsch kaitigos miasmus ahtri isklihdina? — Kad pilsehtas walde to winai preeksch pilsehtas domes nodoto rakstu naw nodewuse pehz adreses, tad, kâ dsirdams, numuru aprinku eedsihwotaji esot nodomajuschi wehl reiz eesneegt sawu luhgumu, bet tagad taisni domei.

(B. W.)

(Eesuhtits.) Schejeenes firma F. W. Grahmann (semkopibas maschinu pahrdotawa), pirmajâ latwiska semkopibas kalendara dibinataja, no gadeem jaw tahdu daudz tuhkstoschu eksemplarôs islaisch kaudîs, un patlaban nu ari lihdsigu likusi drukat Kreewu walodâ, kursch, kâ dsirdejuschi, netop wis nodots grahmatu pahrdotawâs, bet firma to pa welti dod rokâs katram no saweem pirzejeem. Kalendara smukais apgehrbs un bagatais saturs, jo projam daschkahrtigee nobildejumi derigu semkopibas maschinu un rihku, praktiskâs pamahzischanas, padomi u. t. t., kas atronahs tanîs kalendarôs, teescham nepaliks bez panahkuma, peeschkirt tam wispahrigu patikschanu un laipnu usnemschanu pee lauzineekeem. Firmas mehrkis, eepasihstinat semkopjus ar swarigakajahm pahrlaboschanahm maschinu buhschanâ, eewehrojot muhsu wajadsibas un peeprasijumus, tadehl gan ispelnijees pilnu atsihschanu.

Trikini pehdejâ laikâ ir zuhkas galâ pamaniti un daschi zilweki ar teem saslimuschi. Scho eewehrojot, Widsemes gubernas waldibas medizinal-nodala atgahdina eedsihwotajeem zaur „Widz. gub. awisi", ka zuhku schkinki, pirms tos schahwê, labi kreetni ja-issahla, un ka zuhku gatu nebuhs ehdeenâ zitadi leetat, kâ tik labi stipri zaurwahritu jeb zaurzeptu. Ismehginot israhdijees, ka trikini esot nonahwejami tikai pee 65 grahdeem karstuma. Tamdehl wajagot zepjot jeb wahrot leelakus gabalus sagreest masakôs, lai karstums wiszaur eespeestos un tâ schos zilweka weselibai tik loti breesmigos eenaidneekus nonahwetu. Gatas ismekleschanu, waj tanî neatrodahs trikini, usnehmees isdarit Rigas kara-spitala wirsahrsts, Dr. Knoch kgs, kas dsihwo leelâ Alekfander-eelâ Nr. 85.

Lopu mozischana. Loti beeschi atgadahs redset, zik daudz zilweki ar nabaga lopineem neschehligi, nezilwezigi apeetahs! Daschs nabaga sirdsinsch ir kroplis, bet ta ihpaschneeks, rungu rokâ, strahdâ kâ bende apkahrt, to uz preekschu dsihdams. Gan mums jaw ilgakus gadus pastahw lopu aisstahweschanas beedriba, kurai ari jaw uz laukeem peeslejahs daschas saru-beedribas, tomehr tai naw eespehjams, wisas pahrestibas issinat, kas pee lopeem noteek. Schê ir janahk ari paschai publikai paligâ, gan nekahrtibas atklahti usrahdot, gan wainigos peenahzigâ weetâ pee atbildibas sauzot. — „B. W." winnedek sinoja par schahdu nekahrtibu: Uz Wehja saka salas, Tenisona mahjâ, bijuschi diwi baloschi peeseeti aiz kahjahm pee 5 lihdz 6 azu gara pawedeena un scha pawedeena otrâ galâ — keegelu gabals. Puikas, garam eedami, mehtajuschi uz teem akmineem un skaidahm. Nabaga putnini, baididamees, mehginajuschi spahrnôs zeltees, bet islausijuschees tikai kahjas — puikahm par jo leelu preeku! Tamdehl, ka tajâ apgabalâ ne-esot lopu-apsargataju, tad eesuhtitajs zer, ka zaur schahdas nekahrtibas usrahdischanu tai tiktu gals darits. — „Ztgâ f. St. u. L." kahds eesuhtitajs turpretim usrahdija, ka minetâ apgabalâ atrodotees gan lopu apsargataju lozekli, un issazija turklaht pahrmetumu, ka lopu apsargaschanas beedriba atklahti neissinojot, kur schee apsargi wajadsigâ brihdî atrodami. Pat koti rets kahds sinaschot, kur schihs beedribas telpas atrodamas. Mehs no sawas puses ari wehletumees, ka beedribas preekschneeziba wairak par atklahtibu gahdatu netik ween pee Wahzu, bet ari pee Latweeschu publikas, ja ta grib sawâ darba laukâ ar labu sekmi darbotees un lopu apsargataja buht wahrda ihstâ sinâ.

Semneeku kehraji. Pa Rigas dsehreenu pahrdotawahm, kâ „B. W." sino, wasajotees apkahrt schahdi tahdi padsihti skrihweri un zitadi tumschi weikalneeki, kas nodarbojotees ar luhgschanas rakstu isgatawoschanu. Semneeks papreeksch issuhdsot sawus grehkus un tad salihgstot maksu 3, 5 rbl. un wehl wairak, raugotees pehz leetas swara un denkelbuka leeluma. Schahdus luhgschanas rakstus pagatawojot turpat wihnusi kahdâ kaktâ. — Mums pilnigi japeekriht „B. W." brihdinajumam, lai kautini sargatos no tahdeem luhgschanas rakstu sastahditajeem. Ja prahwa ir likumiga, tad katrâ laikâ derehs labak greestees pee mahzita adwokata, kas tam nemaz daudz wairak neismaksahs.

Kâ atrasts polizijai nodots: 1 lahtschu kaschoks, 1 bebra zepure un 1 keschas lakts, ar sikšnu saseets.

Zaur polizijas kontroli suhrmani februara mehnesî sodîti 81 gadijumâ (janwarî 74) un proti: 57 ar naudu, 22 ar rahjeenu un 2 ar 4 un 5 deenu aresti. Bez tam weens wesumneeks sodits ar 4 deenu aresti un 2 ar naudu. Neisschkirta palika 51 leeta.

Deewa-kalposchana Rigas basnizâs.

Pirmajôs leeldeenas swehtkôs, 24. martâ.

Jehkaba basnizâ:	Spred. plkst.		10	wahz. mahz. Holst.
	„	„	12	igaun. mahz. Zinck.
Petera basnizâ:	„	„	10	mahz. Lütkens.
	„	„	6	mahz. Voelchau.
Domes basnizâ:	„	„	10	mahz. Keller.
Jahnu basnizâ:	„	„	9	latw. mahz. Weyrich.
	„	„	2	latw. mahz. Walter.
Gertrudes basnizâ:	„	„	½10	latw. mahz. Schilling.
	„	„	2	wahz. mahz. Hilde.
Jesus basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Bergmann.
	„	„	2	latw. mahz. Mütthel.
Mahrtinu basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Kählbrandt.
Trihsween. basnizâ:	„	„	8	latw. mahz. Fromm.
Reformatu basnizâ	„	„	10	mahz. Iken.

Otrajôs leeldeenas swehtkôs, 25. martâ.

Jehkaba basnizâ:	Spred. plkst.		10	
	„	„	12	igaun. } mahz. Eisenschmidt.
Petera basnizâ:	„	„	10	mahz. Voelchau.
Domes basnizâ:	„	„	10	mahz. Keller.
Jahna basnizâ:	„	„	9	w.-mahz. Gaehtgens.
	„	„	2	mahz. Walter.
Gertrudes basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Hilde.
	„	„	½2	latw. mahz. Schilling.
Jesus basnizâ:	„	„	9	latw. mahz. Bergmann.
	„	„	2	wahz. mahz. Mütthel.
Mahrtina basnizâ:	„	„	10	latw. mahz. Kählbrandt.
Trihsweenibas basn.:	„	„	10	latw. mahz. Fromm.
Alekfandrejâ:	„	„	2	wahz. mahz. Fromm.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 21. martâ 1885.

Papihri.	maks.	prasija
Pusimperials	8,3	8,7
5% bankbiketu 1. islaidums	—	98¾
5% „ 5. „	—	98¾
5% inskr. 5. aisnehmums	98	98¼
Austruma isnehmums no 1879. gada	96¾	97
1 5% Kreewu prehm. aisnehmums	216¼	217
2 „ „ „ „	205¼	206
Rib.-Bolog. dselszela obl. 2. aisnehmums	—	—
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	142½	—
Odes. pilsk. hipoteku bankas 5½% obligazijas	—	—
Kreew. sem. kred. 5% kihlu-sihmes	142½	143¼
Charkowas semst. 6% kihlu-sihmes	96¾	97¼
Widsemes kihlu-grahmatas	—	—
Kursemes „ „	—	—
Rigas hipoteku-beedr. kihlu-grahm.	—	—
Rigas kom. bankas akz.	315	—
Rigas-Dinaburgas dselszela akzijas	152	155
Rib.-Bolog. dselszela akzijas	78½	79
Maskawas-Brest. dselszz. akz.	—	146
Baltijas dselszela akzijas	97	97½
Dinaburgas-Witebskas dselszela akzijas	—	168
Warschawas-Teresp. dselszela akzijas	144½	146
Orlas-Witebskas dselszela akzijas	—	179¼
Leel. Kreewijas dselszela akzijas	—	—

Jaunakahs sinas.

Latweeschu teatris. Kas wehlahs pirmâ leeldeenâ nodsihwot jo jautras stundinas, to daram usmanigu uf teatra israhdi Latweeschu teatrî, kur dabusim redset leelo dseedaschanas lugu „Bes behdahm". Schè nu gan warehs katris jo gahrdi pasmeetees un aismirst ikdeenischkigàs raises un kildas un schè neween jauka musika un glihta dseedaschana pasneedf ausu baudijumus, bet ari azim ir deesgan ko redset. Tà peemehra dehl weens skats noteek uf ledus, kur laudis redf skrejam sklidahm. Tamdehl, kam jautris prahts, jeb ari kas noskumis un wehlahs wakam tikt no behdahm, tas lai steidsahs pirmâ leeldeenâ Latweeschu teatrî.

Wiegnern Ernesta konzerts. Muhsu tauteets Wiegnern Ernests, bijis Maskawas konserwatorists, isrihkoja ar sawu kori, sastahwoschu if kahdeem 40 dseedatajeem, pagahjuschâ swehtdeenâ „Ulej" beedribas leelâ sahlê wokal-konzertu, uf kuru bij prahws klausitaju pulks ceradees. Konzerts isdewahs loti labi. Gandrihs wisas dseesmas tika loti labi nodseedatas un tadehl no publikas ar nerimstoschu aplaudeschanu usnemtas. Wisleelako patikschanu atrada pee publikas tautas dseesma „Straujà upe" arranscheta no pascha Wiegnera kga, kura uf publikas wehleschanos konzerta beigàs wehl reis tapa nodseedata. Ne masaku patikschanu eemanotoja ari „Trimpula," teksts no Ausekla, musika no Wiegnera. — Leeldeenas atswehtê, 31. martâ, Wiegner kgs isrihkoschot Jelgawâ konzertu. Ar labako sirds apsinu waram Jelgawneekeem un apkahrtnei eeteikt noeet uf Wiegnera kga konzertu. R.

Daugawa pee Rigas ir jaw no winas nedelas sahkot no ledus tihra. Daudf twaikoni jaw teek peelahdeti, tà ka Daugawmalâ ir it mundra dsihwe. Simteem strahdneeku tagad atrod atkal pee kugeem darbu, zaur ko, ja ne wairak, tad tatschu sew deenischko maisiti war nopelnit. Tomehr wehl tirgus malâ redf loti daudf noskrandajuschos strahdneeku, kas jaw nesin zik ilgi uf darbu gaida! Tikllihdf ledus no augschas buhs nonahzis un wairak kugu peenahks, tad ari tagadejee bef darba esoschee strahdneeki atradihs pa leelakai dalai darbu un pelnu. — Laiks usturahs itin jauks un silts.

Rigas tirgotaju beedriba sawâ 30. janwara generalsapulzê nospreeduse, eerihkot zentralkantori preeksch weetu isgahdaschanas bef maksas. Schis kantoris, kà Wahzu awisês lasams, jaw atwehrts.

Aisgahjeji. No Rigas isgahjuschas sestdeenas rihtâ pa Rigas-Dinaburgas dselszeku atkal aisbrauza 12 Latweeschu familijas uf Eekschkreewiju. Aisgahjeji bija if Wez-Salazes un nometischotees Smolenskas gub.

No Rigas pagahjuschâ gadâ isweets uf ahrsemehm tikai lihdf 30 milj. 900 tuhkst. Angku kubik-asu koku, kuru wehrtiba aprehkinata uf 13 milj. 453 tuhkst. 490 rbl. Preekschpehdejôs diwi gadôs tika isweets lihdf 2½ milj. kubik-asu wairak.

Isgahjuscho swehtdeen, ap pusdeenas laiku, bij pilsehtas kanalâ, eepretim nodeguschajam Wahzu teatrim, kahds bruhns suns eeluhsis zaur ledu. Nababsinsch ilgu laiku nahwes bailês smilkstedams, mozijahs tikt ahrâ, bet to ne-eespehja. Krasta malâ sapulzejahs loti daudf zilweku; ziti atnesa garas kahrtis, ziti pat trepes, lai suni isglahbtu. Diwi jaunekli pee tam eeluhsa abi weenâ reisâ zaur ledu. Tikai ar leelahm puhlehm laimejahs tiklab jaunekius, kà ari suni if aukstà uhdens iswilkt.

Paschnahwiba. Winu zeturtdeen, plkst. 9 no rihta, Roschu-eelâ Nr. 1, Petersona malkas schkuhnî, atrada pakahruschos kara feldscheru Peteri Smirnowu.

Widsemes gubernas prokurors v. Klugens aisbrauzis uf Warschawu, un amata darbus usdewis sawam beedrim, kolegiju-asesoram Jordanam.

Seeweetes ari jaw tagad atronahs dselszelu deenestâ; bet pehz jaunajeem dselszelu likumeem winu teesibas wehl tiks paplaschinatas. Seeweetes warehs dabut weetas dselszelu deenastâ: direkziju kantorôs, par kaseerehm stanzijâs, par eerehdnehm pasascheeru un pretschu kantorôs, par grahmatu wedejahm, telegrafistehm un pehdigi wehl par barjeru sardsehm.

Senakais Widsemes prokurors, schtatsrahts Mjasojedows, kà Peterb. awises sino, tikschot eezelts par Kursemes gubernas prokuroru ar 2000 rbl. algas pa-augstinajumu gadâ. Lihdschinigais Kursemes prokurors, barons Maidels, eezelts par eezirkna teesas lozekli Twerâ un Igaunijas gubernators, geheimrahts Poliwanows, aiseet par gubernatoru Woroneschâ.

Jaunas semneeku bankas statuti nupat isstudinati „Wald. Westn." Schahs bankas dibinamas no weena jeb wairakeem pagasteem, pehz pagastu weetneeku pulka nospreeduma, waj nu ar swabadahm pagasta naudahm waj dahwajumeem, waj aisdewumeem bef prozentehm. Noguldijumus winahm brihw peenemt tikai peezreis teek, zik pamata kapitala, un weenam pascham aisdot ne wairak kà 20to daku no pamata kapitala. No scha ir redsams, ka muhsu apgabalam, kur mums sawas krahschanas un aisdoschanas lahdes, schim brihscham tahdas bankas naw derigas.

No Krimuldas puses „B. W." raksta: Paldees Deewam, ka waldibai nu ir patizis, Tschiganus no mums atraidit. 11. martâ Rigas brunuteesas komisars brauza pa krogeem apkahrt, wisur Tschiganus isdsihdams.

Kursemes landtags 6. martâ slehgts un par muischneeku preekschneeku uf nahkoscheem 3 gadeem eezelts lihdschinigais preekschneeks barons A. v. Heykings.

If Jaunjelgawas „B. W." sino, ka tur pehdejâ laikâ bakas sahkot stipri isplatitees, it ihpaschi peeauguschus slimibas gultâ sweesdamas.

Jelgawas pilsehtas dome 5. martâ nospreeduse, nelaika Salâ tilta weetâ par Drikfi taisit dselsstiltu bef stabeem widû.

Fabriku skaits Lecpajâ pastahwigi eet wairumâ. Schim brihscham jaw buhwê Struppa dselsleetawu un kahds Warschawas kapitalists nodomà eerihkot skahrda fabriku.

Peterburgâ, kà tureenes awises stahsta, schim brihscham 30,000 dsihwoku stahwot tukschi.

Keisara Majestete preeksch nodeguschahs Jekabstates pareistizibas basnizas usbuhwes 9. martâ dahwajis 5 tuhkst. rbl. Lihdf schim Peterburgâ preeksch scha noluhka sanahzis 19,668 rbl., to starpâ 13,500 rbl. asekuranzes naudas.

Kreewijas suhtnis Berlinê, knass N. A. Orlows, nomiris Fontenblo pilsehtâ (Franzijâ).

Peterburgâ, 19. martâ. „Now. Wr." sino: Zelu ministers nesen ministru komitejâ lika preeksch isspreeschanas preekschâ isstrahdajumu par jaunbuhwejameem dselszeleem, kuri zeli ir wispirms buhwejami. Tukuma-Wentspils dselszela buhwei, kuru zelu un finanz ministeri aisstahweja, pretojahs kara ministers, atrasdams Rigas-Pleskawas dselszela buhwi par derigaku.

No Lepeles, Witebskas, gub. „B. W." raksta, ka sestdeen, 23. febr., tureenes maspilsonis Andr. Ardinonowitschs ar 4 beedreem dsehreenu pahrdotawâ sanahzis strihdû. Pehzak tee tam ahrâ usklupuschi un tik neschehligi peesituschi, ka palizis pusdsihws gulot; bet bihdamees, ka sadaufitais winus apsuhdsetu, tee winu aisnesuschi uf upi un tur pusdsihwu eesweeduschi. Noseedsneeki esot apzeetinati.

Harkowâ, 18. martâ. Taganrogas muitas krahpschanas prozesê teesa nosodija peezus muitas eerehdnus ar wisu teesibu atnemschanu, ar nometinaschanu Sibirijâ un ar 275 tuhkst. rublu naudâ kronam par labu; Wattiano tika nosodits ar wisu teesibu atnemschanu, ar nometinaschanu Sibirijâ uf 4 gadeem un ar 396 tuhkst. 476 rbl. selta naudâ un 363 tuhkst. 866 rbl. kreditbiletês; tapat ari ziti tirgotaji ar kreetnahm naudas summahm.

Lodsa. Winu nedel tur pastrahdata breesmiga slepkawiba. Kahds melderis Torns bij darischanâs Lodsâ. Naktî mahjâ pahrbrauzis atrada nonahwetus: sawu seewu, 4 behrni, deenestmeitu, kalpus un sellus, pawisam 10 zilwekus. Tikai weenu weenigu dsihwu radijumu Torns atrada sawâs dsirnawâs, proti sweschu suni, zaur kuru ari atrada breesmigos slepkawas. Melberis tuhlit aissuhtija pehz polizijas uf tuwejo pilsehtinu Podebizi, kura jahschus tuhlit bija klaht. Nu swescho suni palaida wakam un dewahs jahschus tam pakal. Tuwejâ Sworawas sahdschâ, pee turiga wihra durwim, sunis apstahjahs, un kad polizijas eerehdni jautaja, waj tas wina suns, wihrs tuhlit atsinahs par wainigu un usdewa ari sawus 10 beedru wahrdus. Wisi negantneeki tika apzeetinati.

Telegrafa sinas.

(Par ledus stahwokli Daugawâ.)

Ogrê, 20. martâ, plkst. 8 rihtâ. Ziktaht redsams, Daugawâ klajs uhdens. Uhdens naw zehlees.

Witebskâ, 19. marta wak. Ledus patlaban aisnesa plosta tiltu.

Skrihwerôs, 20. martâ, plkst. 8 rihtâ. Wakar pehz pusdeenas ledus pee Jaunjelgawas isgahja. Uhdens 4 pehdas 2 zolli zehlees.

Krisburgâ, 20 martâ, plkst. 8 rihtâ. Pa ledu wehl eet kahjahm. Uhdens 2 pehd. zehlees.

Diuaburgâ, 20. martâ, plkst. 8 rihtâ. Ledus salauschahs. Uhdens 4 pehd 3 zolli zehlees.

Poretschjê, 19. martâ. Uhdens zehlees pa 4 wersch.

Peterburgâ, 20. martâ. Kursemes gubernators, geheimrahts v. Lilienfeldt, slimibas dehl atwalinats uf 4 mehnescheem uf ahrsemehm. — Schodeen, kà firsta Bismarka 70. dsimschanas deenâ, „Journ. de St. Petersb." loti draudsigâ eeweduma rakstâ saka: „Kreewija no wisas sirds peeweenojahs Wahzeeschu gawilehm, tadehl ka slawenais walsts wihrs wisustizigaki ispildijis sawa keisara eerahdito meera politiku un ir ruhpejees, stiprinat draudsibas saites starp Pruhsiju, un wehlaki ari starp Wahziju un Kreewiju. Lai Wahzija sem sawa godzeenigà Waldneeka szeptera wehl ilgi meerâ un labklahjibâ bauditu tos labumus, ko firsts Bismarks Wahzijai pastrahdajis.

Berlinê, 20. martâ. Wisas rihta awises swin firsta Bismarka dsimschanas deenu dsili sajustôs swehtku rakstôs. Wakarejais lahpu-gahjeens isdewahs labakâ kahrtibâ. Schodeen keisars ar kehnischkeem printscheem pats doschotees Bismarkam laimes wehlet un winam pasneegschot selta firstu-kroni.

Parisê, 19. martâ. Rihta-awises issaka, ka ministerijas pahrmainischana nepahrgrosot Franzijas satiksmes saites ar zitahm walstim. — Kara ministerija islaiduse pawehli, ka tuhlit 8000 wihru kahjeneeku ar 6 baterijahm un 1 eskadrona Spahiju tiktu nosuhtiti uf Tonkinu. Nodoms, sastahdit 50 tuhkst. wihru leelu ekspedizijas korpusu, atlikts, lihdf kredits buhs atwehlets.

Atbildoschais redaktors: Ernst Plates.

Sludinajumi.

Christian Wilhelm Klegmann kgs
teek luhgts, sawu adresi usdot schihs awises ekspedizijâ.

16. un 17. aprili sch. g. tiks **Hirschenmuischâ,** Tauton mahjâ, **uhtrupe** notureta un tiks pahrdoti: sirgi, lopi un wisadi saimneezibas rihki un ja gadîtos pirzeji, ari **grunte.** 2

Kurtu-Stopinu pagasta lozekleem **23. aprili** sch. g., Rigâ, „Lustiga" weesnizâ, no plkst. 12 lihdf 2 pusd. **isdalischu pases** un **janemschu galwas nandu.** Katram pagasta lozekliam jausrahda familijas sastahws ar mahzitaja sihmehm.
Kurtu-Stopinu pag. waldê, 16. martâ 1885. № 46. Pagasta wezakais: **A. Tihrumneek.**

No **Lindenruh** (Beerinu) pagasta waldes, Pinku draudsê, Rigas aprinki, teek zaur scho wiseem 1864. gadâ dsimuscheem un pee Lindenruh pagasta peerakstiteem jaunekleem sinoms darits, ka 3. aprilî 1885, plkst. 10 pr. pusd., ar wisahm, kas preeksch sasaukschanas rulla, preeksch saldatu deenesta pagatawoschanas, wajadsigahm dokumentehm, kà krustamahm sihmehm u. t. pr., Lindenruh teesas mahjâ, bef kahdas aisbildinaschanahs wajaga cerastees. Ja ne-eeradsees, tad wisas tahs nekahrtibas, kas zaur scho usaizinaschanu neklausischanu rastos, uf ta krituhs, kursch nebuhs paklausijis.
Lindenruh teesas mahjâ, 13. martâ 1885.
Pagasta wezakais: **M. Jaunsem.**
Nr. 106. Skrihweris: **Joh. Meyer.**

Sweizeema Annas-muischâ buhs **4. aprilî** sch. g. dehl saimneezibas usdoschanas, pret skaidru samaksu, daschadu **saimneezibas leetu**
uhtrupe.

Pawasaras beedriba.
Swehtdeen, 31. martâ, pulksten 9 rihtâ
pilna sapulze.
Deenas kahrtiba:
turpinajums pehdejas sapulzes darischanu.
1 **Preekschneeziba.**

NB. Bef konto-grahmatas usrahdischanas neweens netiks eelaists u. neatrahkuschee taps pehz statutu noteikuma soditi.

No saweenotâs **Peter-, Dom-** un **Jahnubasnizas kapsehtu kommisijas** top zaur scho sinams darits, ka **apstellejumi** preeksch **kapu apkopschanas** pehz eesphejas laikus jausdod pee kapsehtas usrauga **G. Ostwald** kga, — tahdi apstellejumi teek tik preeksch tekoschâ gada peenemti, tadehl preeksch gada beigahm uf nahkoschu gadu ja-atjauno. 1

Weeniga pahrdoschana Kengeraga fabrikas
linu un pakulu dsiju,
kà ari **balinatu** un **nebalinatu audeklu** wiss no loti teizama labuma, pa **lehtakahm fabrikas zenahm** pee
R. John Hafferberg, Rigâ,
Kungu-eelâ Nr. 12, ee-eeschana no Zuhku-eelas.
Atkalpahrdeweji dabu lehtaki.

Swejneekeem, pahrdewejeem un **tirgotajeem,** kuri uhdens malâs dsihwo, peedahwaju sawu **leelo lehgeri** no **wislabakahm**
Angku makschkerehm.
Kad weselu pajinu nem, daudf lehtaki.
Julius Linde,
tehrauda-pretschu un schaujamo rihku lehgeris.
Ar waldibas atlauju schaujamu pulweru pahrdoschana.

Wahgu-federes
un
ases,
pus un weselas patentes, leelâ iswehlê pee taleju-meistara
Kruhming,
Fuhrmanu-eelâ Nr. 55.

Patentes
lopu-mehroschanas jeb galas smagumu israhdischanas lentes,
kuras pee dsihwa jeb kustoscha lopa galas smagumu bef swehrschanas isskaidro, loti derigas preeksch lopu turetajeem jeb usaudsinatajeem, lopu andelmaneem un meesneekeem, ar rehkinaschanas mahzibahm Wahzu un Latweeschu walodâ, ir atkal no jauna dabujamas
taî weenteesigâ wisu wezakâ un gruntigâ
J. Angku Redlich magasinê.

Manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ dabujama schahda grahmata:
Pilniga
rehkinaschanas mahksla
sadsihwei.
Tahdeem, kas mahza un mahzahs rehkinat,
sarakstijis **Laubes Indrikis.**
Maksâ eeseeta stiprôs wahkôs ar kaliko muguru 85 kap.
Atkalpahrdeweji dabun 25 proz. pelnas dalas.
Grahmata ihpaschi eewehlama skolotajeem un tahdeem, kam gribahs eemahzitees kreetni rehkinat, tapehz ka rehkinaschanas likumi skaidri islikti weegli saprotamâ, tekoschâ walodâ.
Ernst Plates.

Waldenburgas
logu-stiklu
pahrdod
Hermn. Stieda, Rigâ.
Kantoris: Marstal-eelâ Nr. 24.

Muischa
ar 800 def. leelu grunti, teek **isrenteta** jeb dalâs jeb ari kopâ pa 20 rbl. defetina pahrdodama. Japeeprasa uf scho adresi: Осташковъ, Тверской губ.
3 Г-ну **Егоръ Иозиовичъ Демидовъ.**

Daschadas **wezas sudraba** un **selta naudas** top par labu zenu **pirktas** Eekschrigâ leelajâ Sirgu-eelâ Nr. 7, pee **S. W. Schitin.** 1

Angku-koki.
Kumbeern un pluhmju-koki,
wairak tuhkstoschi stipri
ahbolu-koki,
stipri **ogu-kruhmi, mescha ahbeles** un ziti nepoteti koki, teek pa lehtahm zenahm ispahrdoti.
J. F. Schlicht,
4 uf I. Weischu-dambja Nr. 17.

Mahja
ar wisahm wajadsigahm ehkahm un labu eerikti, ar 10 puhra-weetahm labas strahdajamas semes, teek no Jurgeem sch. g. uf renti isdota Rigas tuwumâ, 5 werstes no Rigas, uf Salatinu muischas kungu gruntes. Japeeteizahs pee mahjas saimneeka **Tschanka.**

Wilnas kahrsejs
teek meklets tuhlin jeb no Jurgeem.
Adrese: Skultê pr. Lemsal, Tetterlitz dsirnawâs pee **Müllera.**

Wislabakos
Maskawas konfektes miltus,
wisaugstakâ sorte, pahrdod maisinôs lehti un podu par 1 rbl. 20 kap.
R. H. Borcherta
miltu magasine.
leelajâ Minz-eelâ Nr. 7. 1

Kaulu-miltus
un
supersosfatus
pahrdod lehti
Hermn. Stieda, Rigâ.
Kantoris: Marstal-eelâ Nr. 24.

Ar waldibas atlauju wislabako
Kreewu Keisara un Pinn semes
schaujamu-pulweru
pahrdoschana, kà: **jakts-pulweru** 5 rupjumôs, smalkako **stints-pulweru, pistolupulweru** un **spridsinaschanas-pulweru.**
Konzesioneti atkalpahrdeweji dabu pelnas dalu lehtaki pee
Johannes Mitschke,
schaujamu-rihku un tehrauda-pretschu noguldîtawa Kungu-eelâ. 5

Bruhsis
ar wiswezakahm eetaisehm preeksch bairischa alus, labâ weetâ pee esara ir **isrenteejams.** Japeeprasa pee Posendorf muischas waldes pr. Lemsal. 1

Rigas palihdsibas beedriba.
Pirmdeen, 25. martâ, kà otrôs leeldeenas swehtkôs:
Balle.
Eesahkums plkst. pus 8 wakarâ, beigas plkst. 4 rihtâ.
Makslâ: Kungeem 40 kap., dahmahm 30 kap., nebeedreem 50 kap.
1 **Kahrtibas kommisija.**

Дозволено цензурою, г. Рига, 21. марта 1885. г.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Rigâ pee Petera basnizas.

No polizijas atwehlets.